

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กองบัญชาการศึกษา เป็นหน่วยงานหนึ่งที่สังกัดอยู่ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่ตามที่กำหนดใน ระเบียบกรมตำรวจ ว่าด้วย เรื่องกำหนดหน้าที่การงานในราชการกรมตำรวจ พ.ศ. 2532 (กรมตำรวจ, 2532) โดยกำหนดให้กองบัญชาการศึกษามีภารกิจ และหน้าที่รับผิดชอบในการสรรหา และคัดเลือกบุคคล เพื่อให้ได้บุคคลที่ดีมีความสามารถเข้าเป็นข้าราชการตำรวจ และให้การศึกษาอบรมพัฒนาข้าราชการตำรวจก่อนเข้าประจำการ (pre - service training) เพื่อให้มีความรู้ทักษะความชำนาญอันจะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ตำรวจได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้แล้วยังฝึกอบรมข้าราชการตำรวจระหว่างประจำการ (in - service training) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรม มีความรู้เพิ่มขึ้น มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการพัฒนาระบบงานให้ทันกับเทคโนโลยีและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามสถานการณ์โลกปัจจุบัน อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงงานในหน้าที่รับผิดชอบ เมื่อพิจารณาถึงภารกิจ หน้าที่และความรับผิดชอบของกองบัญชาการศึกษาแล้ว จะเห็นได้ว่าเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญยิ่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ทำหน้าที่เสมือนแม่พิมพ์ หรือเตาหลอมที่ให้ผลผลิตคือ ตำรวจ ออกไปปฏิบัติหน้าที่ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ บริการรับใช้ประชาชน (กองบัญชาการศึกษา, 2536, หน้า 2) กองบัญชาการศึกษามีหน่วยงานในสังกัดที่อยู่ในความควบคุมดูแล คือ กองอำนวยการศึกษา สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน กองกำกับการโรงเรียนตำรวจนครบาล และกองกำกับการโรงเรียนตำรวจภูธร 1 - 9

กองกำกับการ โรงเรียนตำรวจนครบาลและกองกำกับการ โรงเรียนตำรวจภูธร 1 - 9 เป็นหน่วยงานหน่วยงานหนึ่งของกองบัญชาการศึกษา ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการให้การศึกษา ฝึกอบรมนักเรียนพลตำรวจและข้าราชการตำรวจตามหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตามนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้ความช่วยเหลือตำรวจหน่วยอื่น ๆ ในด้านการปราบปรามโจรผู้ร้าย และเหตุการณ์พิเศษ รวมตลอดทั้งงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย ตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

กองกำกับการ โรงเรียนตำรวจนครบาลและกองกำกับการ โรงเรียนตำรวจภูธร 1 - 9 มีผู้กำกับการ เป็นหัวหน้าหน่วยงานระดับสูงสุด มีหน้าที่ในการปกครองบังคับบัญชาข้าราชการตำรวจในปกครองหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และตามนโยบายของกองบัญชาการศึกษา ซึ่งในการปกครองบังคับบัญชา ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา หรือในฐานะผู้นำหรือผู้บริหารขององค์กร นั้น การแสดงออกซึ่งคุณลักษณะของผู้กำกับการ โรงเรียนตำรวจ ออกมาในการปกครองบังคับบัญชาข้าราชการตำรวจ หรือผู้ใต้บังคับบัญชา ย่อมจะต้องมีการแสดงคุณลักษณะออกมาทั้งในด้านบวก และในด้านลบ ซึ่งการแสดงออกถึงคุณลักษณะเหล่านี้ออกมา ย่อมส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างแน่นอน เมื่อเป็นเช่นนั้น ผู้กำกับการ โรงเรียนตำรวจ ในฐานะผู้นำและผู้บริหารย่อมต้องแสดงคุณลักษณะที่สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรในองค์กรเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน ทำให้งานนั้นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากภาระและหน้าที่ของผู้กำกับการ โรงเรียนตำรวจ ดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ผู้กำกับการ ทำหน้าที่ผู้นำหน่วย เปรียบเสมือนเป็นผู้ควบคุมให้ข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจปฏิบัติหน้าที่ ไปตามนโยบายของกองบัญชาการศึกษา และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนั้นการแสดงออกของคุณลักษณะของผู้กำกับการ โรงเรียนตำรวจจะต้องแสดงออกถึงความประพฤติกิริยาที่ เหมาะสมกับการเป็นผู้บริหารและผู้นำ ซึ่งในองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ เราจะพบกับคำว่า หัวหน้า (head) เจ้านาย (boss) ผู้บังคับบัญชา (supervisor) ผู้บริหาร (administrator) และผู้จัดการ (manager) ซึ่งคำเหล่านี้ ประชุม รอดประเสริฐ (2526, หน้า 2) กล่าวว่า โดยรายละเอียดแล้วอาจมีความแตกต่างกันบ้างตามลักษณะของกิจกรรมแต่ละระดับขั้นของการบริหาร แต่โดยหลักการของการทำงานและคุณสมบัติโดยทั่วไปอาจคล้ายคลึงกัน เป็นแต่เพียงว่าการปฏิบัติจะต้องปรับปรุงและประยุกต์ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของกิจการซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ดังกล่าว การดำเนินกิจกรรมและการบริหารงานจะประสบผลสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบุคคลในองค์กรหรือหน่วยงานนั้น ๆ ส่วน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2522, หน้า 3) ได้กล่าวว่า การดำเนินงานให้สำเร็จ บรรลุจุดมุ่งหมายนั้นต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ อย่างแต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุด ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ของการบริหารคือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้นำหรือผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการรวมพลังความคิด และความสามารถของบุคลากรในหน่วยงานให้ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น สร้างความพึงพอใจในการทำงานให้เกิดขึ้น โดยอาศัยลักษณะผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้งานบรรลุจุดมุ่งหมายตามอุดมการณ์ของหน่วยงานนั้น ๆ นอกจากนี้ สมพงษ์ เกษมสิน (2523, หน้า 229-234) ได้กล่าวว่า การเป็นผู้บริหารที่ดีนอกจากจะต้องฝึกฝนด้วยความอดทนเพื่อให้

เกิดประสบการณ์แล้ว การรู้จักเครื่องมือต่าง ๆ ในการบริหารก็นับว่าเป็นส่วนสำคัญในการเป็นผู้บริหารที่ดี นานิบม ขกย่อง ตลอดจนสามารถนำกลุ่มไปสู่ความสำเร็จ และที่ขาดไม่ได้ก็คือ การสร้างคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ด้านลักษณะนิสัย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ให้เกิดขึ้นในตัวผู้บริหารเอง เมื่อเป็นเช่นนี้การแสดงออกซึ่งคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ ของผู้นำในการปฏิบัติงานในแต่ละวันมีความสำคัญและมีอิทธิพลอย่างยิ่งที่จะมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของเพื่อนร่วมงาน ดังนั้น ความศรัทธาความเชื่อในตัวผู้นำจะเป็นผลให้บุคคลในหน่วยงานทำงานร่วมกันทำงานให้ได้ผลดี ในการปฏิบัติงานของผู้กำกับ การโรงเรียนตำรวจแสดงออกซึ่งคุณลักษณะของผู้กำกับการในการทำงานจึงย่อมจะต้องมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจของข้าราชการตำรวจในสังกัด ในการปฏิบัติงาน ดังนั้นถ้าผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจต้องการที่จะทำให้งานประสบผลสำเร็จได้ ผู้กำกับการ ในฐานะผู้นำและผู้บริหารย่อมจะต้องคำนึงถึงความพึงพอใจของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วย

ข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจ ตั้งแต่รองผู้กำกับการ ไปจนถึงพลตำรวจ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายของกองบัญชาการศึกษา ตามระเบียบข้อบังคับของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้กำกับการ โรงเรียนตำรวจซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานของตนโดยตรง ข้าราชการตำรวจย่อมจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งโดยเคร่งครัด ซึ่งในการปฏิบัติงานตามคำสั่งนั้น โดยปกติข้าราชการตำรวจย่อมจะต้องปฏิบัติด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถเท่าที่จะทำได้ แต่บางครั้งคุณลักษณะที่ผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจที่แสดงออกในด้านต่าง ๆ ของหัวหน้าหน่วยย่อมอาจก่อให้เกิดความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจก็เป็นได้ เมื่อเป็นเช่นนั้น การดำเนินงานของโรงเรียนตำรวจ ย่อมจะต้องเกิดปัญหาขึ้นอย่างแน่นอน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจ ตามแนวคิดของ กริฟฟิธส์ (Griffiths, 1989) กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจ ตามแนวคิดของ เฮร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1981) ซึ่งผลในการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขคุณลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจ และเป็นแนวทางในการสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจต่าง ๆ ทั่วประเทศ อันจะส่งผลให้การปฏิบัติภาระหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจบรรลุวัตถุประสงค์ของ กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ได้วางไว้ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจ สังกัดกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำแนกตามชั้นยศและประสบการณ์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจ สังกัดกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำแนกตามชั้นยศและประสบการณ์
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจ สังกัดกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำแนกตามชั้นยศและประสบการณ์
4. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ โรงเรียนตำรวจ สังกัดกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำแนกตามชั้นยศและประสบการณ์
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจ กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจ

ความสำคัญของการวิจัย

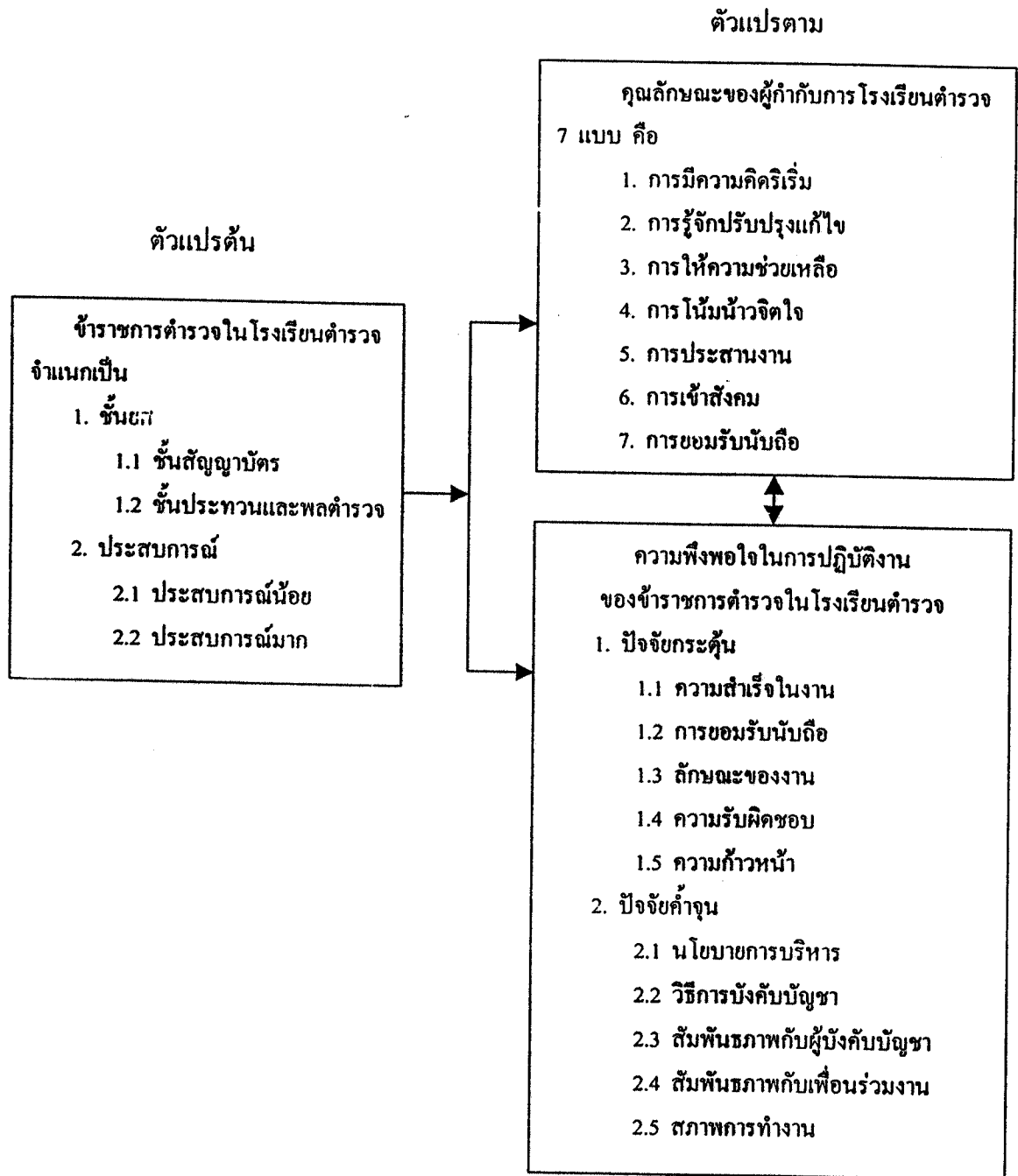
1. เป็นข้อมูลสำหรับผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจ นำไปปรับปรุงคุณลักษณะของตน อันจะทำให้การบริหารงานในโรงเรียนตำรวจ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ในการฝึกอบรม นักเรียนพลตำรวจ อันเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุด ของหน่วยงานได้มากยิ่งขึ้น
2. เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางในการสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจ
3. เป็นข้อมูลสำหรับ สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ กองบัญชาการศึกษา ในการหา วิธีเสริมสร้างคุณลักษณะแก่ผู้กำกับการ โรงเรียนตำรวจให้เหมาะสม เพื่อก่อให้เกิดความพึงพอใจใน การปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในปกครอง อันจะส่งผลให้ การบริหารงาน และการดำเนินงาน ของกองกำกับการ โรงเรียนตำรวจ นั้นเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์และ จุดมุ่งหมาย ของกองบัญชาการศึกษา ที่ตั้งไว้ต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. คุณลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจ ตามความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจใน โรงเรียนตำรวจ สังกัดกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อยู่ในระดับใด

กรอบความคิดในการวิจัย

กรอบความคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง คุณลักษณะของ ผู้กำกับ การโรงเรียนตำรวจ อาศัยแนวคิด ของกริฟฟิธส์ (Griffiths, 1989) ใน 7 ด้าน คือ การมี ความคิดริเริ่ม การรู้จักปรับปรุงแก้ไข การให้ความช่วยเหลือ การโน้มน้าวจิตใจ การประสานงาน การเข้าสังคม และการยอมรับนับถือ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจใน โรงเรียนตำรวจ สังกัดกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กับความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจโดยอาศัยแนวคิด 2 ปัจจัย (two-factors theory of motivation) ของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1981) คือ ปัจจัยกระตุ้น (motivator factors) หรือองค์ประกอบที่ ทำให้เกิดความพึงพอใจ มี 5 ด้าน ประกอบด้วย ความสำเร็จในการทำงาน (achievement) ความยอมรับนับถือ (recognition) ลักษณะของงาน (work itself) ความรับผิดชอบ (responsibility) และความก้าวหน้า (administration) และปัจจัยต่ำ (hygiene factors) มี 5 ด้าน ประกอบด้วย นโยบายและการบริหาร (policy and administration) วิธีการบังคับบัญชา (supervision) สัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชา (relationship with supervisor) สัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน (relationship with peers) และสภาพการทำงาน (work conditions) โดยศึกษาจำแนกตามชั้นยศ และประสบการณ์ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษานี้มุ่งเน้นศึกษา คุณลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจ ตามแนวคิดของ กริฟฟิธส์ (Griffiths, 1989) ใน 7 ด้าน คือ การมีความคิดริเริ่ม การรู้จักปรับปรุงแก้ไข การให้ความช่วยเหลือ การโน้มน้าวจิตใจ การประสานงาน การเข้าสังคม และการยอมรับนับถือ และ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจ สังกัดกองบัญชาการศึกษา ตามทฤษฎี 2 ปัจจัย (two - factors theory of motivation) ของเฮร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1981) ได้แก่ ปัจจัยกระตุ้น (motivator factors) มี 5 ด้าน ประกอบด้วย ความสำเร็จในการทำงาน (achievement) ความยอมรับนับถือ (recognition) ลักษณะของงาน (work itself) ความรับผิดชอบ (responsibility) ความก้าวหน้า (administration) และปัจจัยต่ำฐาน (hygiene factors) มี 5 ด้าน ประกอบด้วย นโยบายและการบริหาร (policy and administration) วิธีการบังคับบัญชา (supervision) สัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชา (relationship with supervisor) สัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน (relationship with peers) และสภาพการทำงาน (work conditions)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาจากข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจ ในสังกัดกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 10 โรงเรียน ดังนี้

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจ สังกัดกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 2,010 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้จากการสุ่มประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 411 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 ชั้นยศของข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจ

3.1.1.1 ชั้นสัญญาบัตร

3.1.1.2 ชั้นประทวนและพลตำรวจ

3.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน

3.1.2.1 ประสบการณ์น้อย

3.1.2.2 ประสบการณ์มาก

3.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

3.2.1 คุณลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจ สังกัดกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 7 ด้าน คือ

- 3.2.1.1 การมีความคิดริเริ่ม
- 3.2.1.2 การรู้จักปรับปรุงแก้ไข
- 3.2.1.3 การยอมรับนับถือ
- 3.2.1.4 การโน้มน้าวจิตใจ
- 3.2.1.5 การประสานงาน
- 3.2.1.6 การเข้าสังคม
- 3.2.1.7 การให้ความช่วยเหลือ

3.2.2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจ สังกัดกองบัญชาการศึกษา คือ

3.2.2.1 ปัจจัยกระตุ้น (motivator factors) มี 5 ด้าน ประกอบด้วย

- 3.2.2.1.1 ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน
- 3.2.2.1.2 การได้รับการยอมรับนับถือ
- 3.2.2.1.3 ความรับผิดชอบ
- 3.2.2.1.4 ลักษณะของงาน
- 3.2.2.1.5 ความก้าวหน้า

3.2.2.2 ปัจจัยค่าจูน (hygiene factors) มี 5 ด้าน ประกอบด้วย

- 3.2.2.2.1 นโยบายและการบริหาร
- 3.2.2.2.2 วิธีการบังคับบัญชา
- 3.2.2.2.3 สัมพันธภาพ กับผู้บังคับบัญชา
- 3.2.2.2.4 สัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน
- 3.2.2.2.5 สภาพการทำงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจ หมายถึง ลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจ ที่แสดงออกในฐานะผู้นำ ผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาในขณะเดียวกัน ที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานให้กับข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจซึ่งอยู่ในฐานะผู้ได้บังคับบัญชา ให้ปฏิบัติไปตามระเบียบแบบแผนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่ในการร่วม

แก้ปัญหากับผู้ได้บังคับบัญชาที่เกิดขึ้น รวมตลอดไปถึงการเสริมสร้าง ขวัญ กำลังใจ และ ความพึงพอใจให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชา เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คุณลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจ วัดได้จากการออกแบบสอบถามของข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจใน 7 ด้าน ดังนี้

1.1 การมีความคิดริเริ่ม ได้แก่ การริเริ่มทำงานใหม่ ๆ โดยเป็นผู้รอบรู้ ทันต่อเหตุการณ์และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

1.2 การรู้จักปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ การให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน การแนะนำการกระตุ้น เพื่อปรับปรุงงานอยู่เสมอ

1.3 การให้ความช่วยเหลือ ได้แก่ ความพร้อมที่จะช่วยแก้ปัญหา ดูแลทุกข์สุข แสดงความห่วงใย การจัดบริการต่าง ๆ ให้เพื่อนร่วมงานด้วยความเอาใจใส่

1.4 การโน้มน้าวจิตใจ ได้แก่ ความพยายามในการใช้ภาษา แสดงออกถึงความจริงใจ ค่อบุคคลและหมู่คณะเพื่องานสำเร็จ

1.5 การประสานงาน ได้แก่ ความสามารถในการด้านความร่วมมือจากหน่วยงานที่ตนรับผิดชอบและหน่วยงานอื่น อันทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกัน

1.6 การเข้าสังคม ได้แก่ ความสามารถในการเข้าถึงบุคคลในสังคม ทั้งในและนอกหน่วยงาน

1.7 การยอมรับนับถือ ได้แก่ การรู้จักให้กำลังใจ ชมเชย ยอมรับผลสำเร็จของการทำงาน ตลอดจนเห็นความสามารถของเพื่อนร่วมงาน

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้สึกของข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจที่มีต่องานที่ทำ วัดได้จากแบบสอบถามของข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจสังกัดกองบัญชาการการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนี้

2.1 ปัจจัยกระตุ้นหมายถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ในงานที่ทำ โดยได้รับการจูงใจหรือแรงจูงใจจากผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจ อันได้แก่

2.1.1 ความสำเร็จในงาน หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจและปลื้มปิติในความสำเร็จของงาน เมื่อได้ทำงานหรือสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับงานที่ประสบผลสำเร็จ

2.1.2 การยอมรับนับถือ หมายถึงการได้รับการยกย่อง ชมเชย ยอมรับนับถือ หรือได้รับการแสดงความยินดีจากผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน และบุคคลอื่น ๆ ทำให้เกิดความภูมิใจ

2.1.3 ลักษณะของงาน หมายถึง ลักษณะงานที่หน้าสนใจและท้าทายความสามารถ งานที่ต้องใช้ความคิดค้นหาสิ่งใหม่ ๆ แบบใหม่ ๆ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความภาคภูมิใจ

2.1.4 ความรับผิดชอบ หมายถึง การที่ผู้บังคับบัญชาให้โอกาสแก่ผู้ปฏิบัติงานได้รับผิดชอบต่อการทำงานอย่างเต็มที่ ไม่จำเป็นต้องมีการตรวจสอบหรือควบคุมมากเกินไป

2.1.5 ความก้าวหน้า หมายถึง การได้รับการเลื่อนเงินเดือนหรือเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นด้วยความเป็นธรรม รวมทั้งมีโอกาสที่จะได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการทำงานเพื่อความเจริญก้าวหน้าในงานด้วย

2.2 ปัจจัยคำจูน หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้ข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจเกิดความรู้สึกไม่พึงพอใจต่องานที่ทำ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เกิดจากภาวะการทำงาน ได้แก่

2.2.1 นโยบายและการบริหาร หมายถึง การทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน แย่งแย้งอำนาจ และการดำเนินงานที่ขาดความเป็นธรรม ตลอดจนการบริหารงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ

2.2.2 วิธีการบังคับบัญชา หมายถึง ผู้บังคับบัญชาขาดความรู้ความสามารถในการปกครอง มีอคติ ไม่ยุติธรรม รวมทั้งไม่สามารถเป็นผู้นำทางวิชาการและเทคโนโลยีได้

2.2.3 สัมพันธภาพกับ ผู้บังคับบัญชา หมายถึง ผู้บังคับบัญชาไม่มีมนุษยสัมพันธ์วางตัวสูง ไม่ให้ความเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน

2.2.4 สัมพันธภาพกับผู้ร่วมงาน หมายถึง การที่ต่างคนต่างทำงานโดยไม่คำนึงถึงมิตรภาพ มีการแข่งขันชิงดี ชิงเด่นและเอาตัวรอดโดยการทับถมคนอื่น ขาดความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงาน

2.2.5 สภาพการทำงาน หมายถึง สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในการทำงานไม่เหมาะสม เช่นสถานที่ตั้งหน่วยงานไม่ดี ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ที่จะอำนวยความสะดวกในการทำงาน มีปริมาณงานมากหรือน้อยเกินไป

3. ผู้กำกับกองโรงเรียนตำรวจ หมายถึง ผู้บังคับบัญชาระดับสูงสุดของโรงเรียนตำรวจต่าง ๆ ในสังกัดกองบัญชาการศึกษา จำนวน 10 โรงเรียนทั่วประเทศ ที่ทำหน้าที่ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจให้ปฏิบัติงานไปตาม กฎ ระเบียบ คำสั่ง และข้อกำหนดของกองบัญชาการศึกษา และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

4. ข้าราชการตำรวจในโรงเรียนตำรวจ หมายถึง ข้าราชการตำรวจระดับชั้นสัญญาบัตรตั้งแต่ รองผู้กำกับการ สารวัตร แผนกต่าง ๆ สารวัตรที่ทำหน้าที่อาจารย์ ผู้บังคับกอง รองสารวัตร ผู้บังคับหมวด และระดับชั้นประทวน พลตำรวจ ตั้งแต่ ผู้บังคับหมู่ และพลตำรวจ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนตำรวจ สังกัดกองบัญชาการศึกษา ซึ่งอยู่ในฐานะผู้ใต้บังคับบัญชาของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจ

5. โรงเรียนตำรวจ หมายถึง โรงเรียนตำรวจในสังกัดกองบัญชาการศึกษา จำนวน 10 โรงเรียนตำรวจทั่วประเทศ คือ โรงเรียนตำรวจนครบาล และโรงเรียนตำรวจภูธร 1 ถึง 9

รับผิดชอบในการจัดการศึกษาอบรมนักเรียนพลตำรวจ ฝึกอบรมพัฒนาข้าราชการตำรวจระดับชั้นประทวนและพลตำรวจที่เข้าประจำการแล้ว และหลักสูตรอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

6. ชั้นยศข้าราชการตำรวจ หมายถึง ชั้นยศข้าราชการตำรวจ ดังต่อไปนี้

6.1 ชั้นสัญญาบัตร ประกอบไปด้วย ชั้นยศ พันตำรวจโท พันตำรวจตรี

ร้อยตำรวจเอก ร้อยตำรวจโท และร้อยตำรวจตรี

6.2 ชั้นประทวนและพลตำรวจ ประกอบไปด้วย นายดาบตำรวจ ชำสิบตำรวจ

สิบตำรวจเอก สิบตำรวจโท สิบตำรวจตรี และพลตำรวจ

7. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึงระยะเวลาที่ข้าราชการตำรวจปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนตำรวจ สังกัดกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

7.1 มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 1-8 ปี มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย

7.2 มีประสบการณ์ในการทำงานเท่ากับหรือมากกว่า 8 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก